

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 30-11-2021

Znak: PNK.I.4130.98.2021

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw Miasta i Gminy Wodzisław w części dotyczącej:

- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 1 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Brzeście;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” :załącznika nr 2 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Brzezinki”
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 3 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Dębiany;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 4 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Droblin;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 5 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Folga Pierwsza;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 6 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Jeziorki;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 7 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Judasze;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 8 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Kaziny;

wiepodległa

- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 9 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Klemencice;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 10 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Konary;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 11 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Kowalów Dolny;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 12 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Kowalów Górny;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 13 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Krężoły;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 14 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Laskowa;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 15 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Lubcza;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 16 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Ludwinów;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 17 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Łany;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 18 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Mieronice;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 19 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Mierzawa;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 20 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Nawarzyce;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 21 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Niegosławice;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 22 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Olszówka;

- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 23 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Olbrachcice;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 24 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Pękosław;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 25 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Piotrkowice;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 26 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Piskorzowice;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 27 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Podlesie;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 28 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Pokrzywnica;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 29 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Promyk;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 30 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Przewody;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 31 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Przyłęczek;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 32 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Przyłek;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 33 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Przyrąb;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 34 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Sadki;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 35 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Sielec;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 36 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Stara Olszówka;

- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 37 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Strzeszkowice;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 38 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Świątniki;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 39 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Wodacz;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 40 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Wodzisław;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 41 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Lubecka;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 42 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Września;
- § 21 ust. 2 w zakresie słów „§ 12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności” załącznika nr 43 do uchwały Nr XXXIV/342/2021 Rady Miejskiej w Wodzisławiu z dnia 28 października 2021 r. stanowiącego Statut Sołectwa Zarzeczce.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 października 2021 r. Rada Miejska w Wodzisławiu podjęła uchwałę Nr XXXIV/342/2021 w sprawie uchwalenia statutów sołectw Miasta i Gminy Wodzisław.

Podstawę prawną przedmiotowej uchwały stanowił m.in. art. 35 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2021 r. poz. 1372 ze zm.) Zgodnie z przywołanym przepisem organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut może przewidywać powołanie jednostki niższego rzędu w ramach jednostki pomocniczej. Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności:

- 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej;
- 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej;
- 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej;
- 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji;
- 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

W toku kontroli zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że powyższa uchwała narusza art. 35 ust. 3 pkt 3 w zw. z art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym zwanej dalej u.s.g. W treści § 12 załączników nr 1 do 43 do uchwały postanowiono,

Podobnie: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Kielcach z dnia 18 lipca 2019 r. II SA/Ke 382/19, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Kielcach z dnia 20 lutego 2020 r. II SA/Ke 1102/19.

Postępowanie nadzorcze wykazało również istotne naruszenie art. 35 ust. 3 pkt 3 u.s.g. W § 4 ust. 2 załączników nr 1 do 43 do uchwały Rada Miejska w Wodzisławiu określając zadania sołectwa użyła zwrotu „w szczególności”. Uprawnienie Rady Miejskiej w Wodzisławiu do definiowania zadań sołectwa wynika z art. 35 ust. 3 pkt 3 u.s.g., na podstawie którego rada gminy zobowiązana jest do określenia w statucie jednostki pomocniczej organizację i zadania organów jednostki pomocniczej. Prawidłowa realizacja wskazanej wyżej normy kompetencyjnej polegać powinna na określeniu konkretnego zakresu spraw, których realizacja przypisana będzie jednostce pomocniczej.

Organ nadzoru podziela stanowisko wyrażone w Wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z siedzibą w Kielcach z dnia 5 marca 2020 r. II SA/Ke 1129/19 zgodnie z którym „Zadania sołectwa, sposób ich realizacji, w tym również zadania organów sołectwa, powinny zostać uregulowane w statucie w sposób wyczerpujący, w formie zamkniętego katalogu zadań i form działania sołectwa i jego organów. Wynika to wprost z art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym, w którym ustawodawca wyraźnie wskazał na konieczność uregulowania w statucie kwestii związanych z organizacją i zadaniami organów sołectwa. Przyjęcie odmiennego stanowiska umożliwiłoby przekazywanie organom sołectwa zadań w trybie pozastatutowym, zarówno przez radę gminy, jak i przez organ wykonawczy gminy, a taki porządek ustrojowy sołectwa byłby sprzeczny z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 35 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy.”

W związku z powyższym stwierdzenie nieważności uchwały **w części dotyczącej § 21 ust. 2 w zakresie słów „§12 ust. 1-2” oraz § 4 ust. 2 w zakresie słowa „w szczególności”** załączników nr 1 do 43 do uchwały jest zasadne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski

że, „Zebranie wiejskie jest ważne, gdy mieszkańcy sołectwa zostali o nim prawidłowo zawiadomieni oraz gdy udział w zebraniu bierze co najmniej 20% uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa. Zebranie wiejskie zwołane w drugim terminie jest ważne bez względu na ilość osób biorących udział w zebraniu. Drugi termin zebrania przypada po upływie 15 minut – od pierwszego terminu.”

W § 21 ust. 2 załączników nr 1 do 43 do uchwały, lokalny prawodawca postanowił, że „Wybory sołtysa i rady sołeckiej są ważne gdy zachowane są przesłanki określone w § 11 ust. 1, 2 oraz § 12 ust. 1-2”. Zastosowane odesłanie do § 12 ust. 1-2 załącznika wprowadza określenie kworum niezbędnego do ważności przeprowadzenia wyborów sołtysa i rady sołeckiej.

Artykuł 36 ust. 2 u.s.g. stanowi, że Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Z niniejszego przepisu wynika, że czynne prawo wyborcze przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, zaś bierne prawo wyborcze posiada nieograniczona liczba kandydatów, jak również, że wybór sołtysa i członków rady sołeckiej następuje w głosowaniu tajnym i bezpośrednim. Przepis ten jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej.

Stanowisko powyższe reprezentowane jest w orzecznictwie sądowno-administracyjnym np.:

1. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Gorzowie Wlkp. z dnia 26 listopada 2020 r. II SA/Go 550/20 „Przepis art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym jest regulacją kompletną i mocą czytelnej decyzji ustawodawcy nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa oraz członków rady sołeckiej. W sposób niebudzący wątpliwości reguluje zatem podstawowe zasady prawa wyborczego, obowiązujące w sołectwie. Wprowadzenie w statucie dodatkowych warunków ważności wyboru, uznać należy za niedopuszczalne, ponieważ modyfikują mające charakter *ius cogens* ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej.”;
2. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Kielcach z dnia 9 września 2020 r. II SA/Ke 649/20 „Zgodnie z treścią art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Z przepisu tego wynika, że czynne prawo wyborcze przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, zaś bierne prawo wyborcze posiada nieograniczona liczba kandydatów, jak również, że wybór sołtysa i członków rady sołeckiej następuje w głosowaniu tajnym i bezpośrednim. Przepis ten jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej. Wprowadzenie w statucie sołectwa dodatkowych warunków ważności wyboru uznać należy za niedopuszczalne, ponieważ modyfikują one mające charakter *ius cogens* ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej.”